

prima instanță: O. Ciumaș
instanța de apel: Iu. Grosu, A. Corcenco, D. Corolevski

dosarul nr. 2rac-368/13

DECIZIE

02 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca – Doneva, Valentina Clevadi
Vera Macinskaia, Ion Arhiliuc

examinând recursul declarat de către Camera de Licențiere,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Camerei de Licențiere
împotriva Întreprinderii individuale „Morteanu” cu privire la retragerea licenței,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 21 martie 2013 prin care a fost
respins apelul declarat de către Camera de Licențiere și menținută hotărârea
Judecătoriei Fălești din 03 decembrie 2012,

c o n s t a t ă:

La 24 martie 2010 Camera de Licențiere a depus cerere de chemare în judecată
împotriva ÎI „Morteanu” cu privire la retragerea licenței.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în urma controlului operativ
efectuat la 21 noiembrie 2009 la magazinul amplasat pe adresa or. Fălești, str. Dragoș
Vodă nr. 19 de către Direcția generală teritorială Nord a Centrului pentru Combaterea
Crimelor Economice și Corupției s-a depistat că ÎI „Morteanu”, c/f 1004602008036,
titular al licenței nr. A MMII 012569 din 12 iulie 2004 pentru activitatea cu metale
prețioase și pietre prețioase, a efectuat comercializarea articolelor din metale
prețioase (aur) fără marcajul de stat și careva acte care să ateste proveniența legală a
mărfii.

Menționează reclamanta că conform actului de expertiză nr. 67 din 22
noiembrie 2009 efectuat de către experții Timotina O., Balaban I. și Gîrbea S. a
Camerei de Stat pentru Supravegherea Marcării, s-a constatat că din cele 783 de
articole din aur (corpurile delictelor) ridicate de la ÎI „Morteanu” de către colaboratorii
DGT Nord a CCCEC (inele, cercei, brățări, lanțuri, pandantive, pirsinguri), 254 nu au
imprimată marca de stat, 66 nu dispun de semnul confirmativ, 19 au imprimată o
marcă falsă, 1 articol nu dispune de ștamp confirmativ.

Ținând cont de rezultatele expertizei, la 28 ianuarie 2010 inspectorul DGT
Nord a CCCEC Bleandură Alexandru a întocmit procesul-verbal cu privire la
contravenție nr. 042/2010 prin care s-a stabilit săvârșirea de către contravenientul
Morteanu Mihail – directorul ÎI „Morteanu” a contravențiilor prevăzute de art. 265 și
art. 282 alin. (5) Cod Contravențional – achiziționarea, păstrarea, transportul spre

comercializare și comercializarea ilegală a valorilor materiale, și încălcarea regulilor de achiziționare de la populație a metalelor și pietrelor prețioase în articole și resturi și comercializare a acestora.

Invocă reclamanta că conform rezoluției din 19 februarie 2010 a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 042/12, contravenientului Morteau Mihail i-a fost aplicată amenda în mărime de 150 u.c. (3 000 lei).

Susține că având în vedere comiterea de către directorul ÎI „Morteau” a contravențiilor nominalizate și conducându-se de prevederile normelor legale pertinente, a adoptat decizia nr. 1163 din 22 martie 2010 privind retragerea licenței ÎI „Morteau” nr. A MMII 012569 din 12 iulie 2004 pentru activitatea cu metale prețioase și pietre prețioase.

Solicită reclamanta Camera de Licențiere în temeiul art. 343⁴ CPC adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care să fie retrasă de la ÎI „Morteau” licența nr. A MMII 012569 din 12 iulie 2004 pentru activitatea cu metale prețioase și pietre prețioase.

Prin hotărârea Judecătoriei Fălești din 03 decembrie 2012 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 21 martie 2013 a fost respins apelul declarat de către Camera de Licențiere și menținută hotărârea Judecătoriei Fălești din 03 decembrie 2012.

La 24 mai 2013 Camera de Licențiere a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 21 martie 2013, cerând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Recurenta în motivarea recursului a invocat că instanțele judecătorești ierarhic inferioare au interpretat și aplicat eronat normele de drept material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că copia redactată a deciziei Curții de Apel Bălți din 21 martie 2013 a fost expediată în adresa recurente la 29 martie 2013.

În circumstanțele relevate, recursul declarat se consideră a fi depus în termen.

La 06 iunie 2013 în adresa intimatului ÎI „Morteau” a fost expediată copia recursului declarat de către Camera de Licențiere cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit pentru acesta, prezentul recurs examinându-se astfel în lipsa referinței din partea intimatului.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel.

Potrivit art. 21 alin. (3) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30 iulie 2001, licența se retrage și în alte cazuri prevăzute expres de legile ce reglementează genul de activitate licențiat.

Conform art. 17 alin. (2) din Legea privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase nr. 282 din 22 iulie 2004, licența se retrage în conformitate cu prevederile Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și în cazurile în care se depistează:

- a) comercializarea articolelor din metale prețioase fără semnul de marcare de stat, aplicat de către Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării, sau cu semnul de marcare falsificat,
- b) lipsa documentelor de proveniență sau de însoțire a articolelor din metale prețioase și pietre prețioase sau întocmirea acestor documente cu încălcarea cerințelor stabilite de legislația în vigoare.

Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii, și anume din copia de pe procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 042/2010 din 28 ianuarie 2010 întocmit de către inspectorul DGT Nord a CCCEC Bleandură Alexandru, copia de pe rezoluția din 19 februarie 2010 a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 042/12 și copia de pe actul expertiză nr. 67 din 22 noiembrie 2009 efectuat de către experții Timotina O., Balaban I. și Gîrbea S. a Camerei de Stat pentru Supravegherea Marcării, rezultă în mod cert faptul că în urma controlului operativ din 21 noiembrie 2009 efectuat de către Direcția generală teritorială Nord a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției la magazinul amplasat pe adresa or. Fălești, str. Dragoș Vodă nr. 19 aparținând ÎI „Morteanu”, c/f 1004602008036, titular al licenței nr. A MMII 012569 din 12 iulie 2004 pentru activitatea cu metale prețioase și pietre prețioase, s-a constatat săvârșirea de către directorul Morteanu Mihail a ÎI „Morteanu” a contravențiilor prevăzute de art. art. 265 și art. 282 alin. (5) Cod Contravențional – achiziționarea, păstrarea, transportul spre comercializare și comercializarea ilegală a valorilor materiale și încălcarea regulilor de achiziționare de la populație a metalelor și pietrelor prețioase în articole și resturi și comercializare a acestora.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 15 mai 2012 a fost admisă contestația lui Mihail Morteanu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 042/2010 din 28 ianuarie 2010 și a rezoluției din 19 februarie 2010 cu privire la aplicarea amenzii, fiind anulat procesul-verbal nr. 042/2010 din 28 ianuarie 2010 și rezoluția din 19 februarie 2010 și restituite lui Mihail Morteanu articolele de aur ridicate.

Potrivit deciziei Curții de Apel Bălți din 12 septembrie 2012 s-a respins ca fiind inadmisibil recursul declarat de către Centrul pentru Combaterea crimelor Economice și Corupției împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți din 15 mai 2012 pe cauza contravențională în privința lui Morteanu Mihail.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanțelor ierarhic inferioare de respingere a acțiunii privind retragerea licenței speciale în condițiile în care actele care au stat la baza

constatării comercializării de către intimatul-pârât ÎI „Morteanu” a articolelor de aur fără a avea imprimat marcajul de stat – procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 042/2010 din 28 ianuarie 2010 și rezoluția din 19 februarie 2010 cu privire la aplicarea amenzii – au fost anulate în baza unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Astfel, în pofida faptului descoperirii de către colaboratorii DGT Nord a CCCEC la magazinul comercial al ÎI „Morteanu” a articolelor din metale prețioase (aur) fără marca de stat imprimată și cu marca falsă, fapt confirmat prin actul valabil de expertiză nr. 67 din 22 noiembrie 2009, lipsesc temeiuri legitime de retragere a licenței nr. A MMII 012569 din 12 iulie 2004 pentru activitatea cu metale prețioase și pietre prețioase.

Or, prin prisma prevederilor art. 17 alin. (2) din Legea privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase nr. 282 din 22 iulie 2004, licența se retrage în cazurile în care se depistează comercializarea articolelor din metale prețioase fără semnul de marcă de stat sau cu semnul de marcă falsificat, sau când lipsesc documentele de proveniență sau de însoțire a articolelor din metale prețioase și pietre prețioase.

Deci, în circumstanțele în care nu există probe pertinente care să certifice faptul comercializării de către intimatul ÎI „Morteanu” a articolelor cu marcajul de stat absent sau falsificat, precum și sau absența documentelor de proveniență sau de însoțire a articolelor din metale prețioase și pietre prețioase, iar legea aplicabilă litigiului prescrie expres condiția comercializării articolelor sau lipsei documentelor de proveniență și însoțire pentru operarea retragerii licenței în domeniul activității cu metale și pietre prețioase, dispunerea retragerii licenței speciale posedate de ÎI „Morteanu” ar constitui o ingerință nejustificată în dreptul individului la libertatea antreprenoriatului și ar reprezenta de fapt un abuz din partea factorilor de decizie competenți.

Nu poate fi reținut argumentul recurenței precum că instanțele ierarhic inferioare au interpretat și aplicat eronat normele de drept material, neacordând o apreciere juridică corespunzătoare faptului că procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 042/2010 din 28 ianuarie 2010 și rezoluția din 19 februarie 2010 cu privire la aplicarea amenzii, au fost anulate din motive formale, nefiind făcută referință la însăși substanța contravențiilor săvârșite, deoarece este neîntemeiat, anularea unui act care a stat la baza atragerii persoanei la răspundere condiționează nevinovăția acestuia în comiterea faptelor incriminate indiferent de temeiurile formale sau materiale care au fundamentat anularea actului respectiv.

Mai mult ca atât, după cum rezultă din partea motivată a hotărârii Judecătoriei Bălți din 15 mai 2012 devenită irevocabilă la 12 septembrie 2012, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 042/2010 din 28 ianuarie 2010 și rezoluția din 19 februarie 2010 cu privire la aplicarea amenzii au fost anulate nu numai din motive de procedură, dar și în baza faptului că la momentul ridicării articolelor din aur din magazinul amplasat pe adresa or. Fălești, str. Dragoș Vodă nr. 19 concomitent au fost ridicate în urma percheziției ilegale a genților rudelor lui Morteanu Mihail articolele din aur (2 sau 3 pungi de aur uzat), care nu au fost individualizate.

Astfel, n-a fost posibil de stabilit care anume articole din aur nu au imprimată marca de stat sau au marcă falsă – cele aflate în magazin sau cele ridicate din gențile persoanelor particulare, în acest sens nefiind probat faptul comercializării articolelor din aur fără semnul de marcă de stat sau cu semnul de marcă falsificat.

Alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casare a deciziei recurate, și urmează a fi respinse.

În lumina celor enunțate, instanța de recurs conchide că prima instanță și instanța de apel au evaluat corect probele administrate în proces în raport cu normele juridice aplicate, conchizând asupra respingerii cererii Camerei de Licențiere de retragere a licenței ÎI „Morteanu” nr. A MMII 012569 din 12 iulie 2004 pentru activitatea cu metale prețioase și pietre prețioase posedate.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că decizia recurată este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Camera de Licențiere și de a menține decizia Curții de Apel Bălți din 21 martie 2013.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Camera de Licențiere.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 21 martie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Camerei de Licențiere împotriva Întreprinderii individuale „Morteanu” cu privire la retragerea licenței.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi

Vera Macinskaia

Ion Arhiliuc